

ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର- ୭୫୧୦୦୩

Dr.T.R. Mohanty

ସପ୍ତାହ -୪୩

ନ.- ୧୦୨୨ (ଓଡ଼ିଆ ବୁଲେଟିନ)

Nodal Officer

ତାରିଖ- ୨୨ .୧୦ .୨୦୨୫

(ସୌଜନ୍ୟ - ଓୟୁଏଚି ଛିତ୍ର କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା (ପୂର୍ବ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳ)

ଗତ ସପ୍ତାହର ପାଣିପାଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା (୧୭.୧୦.୨୦୨୫ ରୁ ୨୨.୧୦.୨୦୨୫)		
ସର୍ବାଧିକ ତାପମାତ୍ରା (ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିୟସ)	ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା (ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିୟସ)	ବୃଷ୍ଟିପାତ (ମି. ମି.)
31.6	23.4	7

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ଆଗାମୀ ୨୩. ୧୦. ୨୦୨୫ ରୁ ୨୭ .୧୦ .୨୦୨୫ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣିପାଗ ସୂଚନା

ପାଣିପାଗ କାରକ	ପ୍ରଥମ ଦିନ	ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ	ତୃତୀୟ ଦିନ	ଚତୁର୍ଥ ଦିନ	ପଞ୍ଚମ ଦିନ
ବୃଷ୍ଟିପାତ & ଆକାଶର ଛିତି	ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ଓ ଆକାଶ ଆଂଶିକ ମେଘୁଆ	ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ଓ ଆକାଶ ଆଂଶିକ ମେଘୁଆ	ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ଓ ଆକାଶ ସାଧାରଣତଃ ମେଘୁଆ	ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ଓ ଆକାଶ ସାଧାରଣତଃ ମେଘୁଆ	ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ଓ ଆକାଶ ସାଧାରଣତଃ ମେଘୁଆ
ସର୍ବାଧିକ ତାପମାତ୍ରା(°C)	32	32	31	31	31
ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା(°C)	23	23	22	22	22
ସର୍ବାଧିକ ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା(%)	83	82	87	89	89
ସର୍ବନିମ୍ନ ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା(%)	56	56	63	67	68
ପବନର ବେଗ (କି.ମି./ଘ.)	5	4	4	10	4
ପବନର ଦିଗ	29	37	55	24	27

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ରର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁଯାୟୀ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି । ଆଗାମୀ ୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆକାଶ ଆଂଶିକ ମେଘୁଆ ରୁ ସାଧାରଣତଃ ମେଘୁଆ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାବେଳେ ପବନର ବେଗ ହାରାହାରି ୦୪ ରୁ ୧୦ କି.ମି. ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବାର ସୂଚନା ରହିଛି । ସେହିପରି ଆଗାମୀ ୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଓ ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା ଯଥାକ୍ରମେ ୩୧ – ୩୨ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିୟସ ଓ ୨୨ - ୨୩ ଡିଗ୍ରୀ ସେଲସିୟସ ମଧ୍ୟରେ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି ।

ବିଶେଷ କୃଷି ସୂଚନା

- ❖ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁସାରେ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ବର୍ଷା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି ।
- ❖ ଧାନ କେଣ୍ଡା ୮୫% ପାଟି ଯାଇଥିଲେ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ତୁରନ୍ତ କାଟିନେଇ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନରେ ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ଅମଳ ଉପଯୋଗୀ ଫସଲ ଯଥା ପରିପରିବା ଏବଂ ଶସ୍ୟ ଜାତୀୟ ଫସଲ କୁ ଅମଳ କରି ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନରେ ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ଜମିରୁ ବଳକା ପାଣି ନିଷ୍କାସନ କରିବା ପାଇଁ ନାଳୀ କରନ୍ତୁ ଓ ନାଳୀ ମୁହଁକୁ ଖୋଲା ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ପଶୁମାନଙ୍କୁ କୃମିନାଶକ ଔଷଧ ଖୁଆଇବାକୁ ଏବଂ ଫୀଟୁଆ ଓ ବୁସେଲୋସିସ୍ ରୋଗ ପାଇଁ ଟୀକାକରଣ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।
- ❖ ବାଡ଼ି କିମ୍ବା ବାଉଁଶ ଦ୍ୱାରା କବଳୀ ଓ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛକୁ ଢେରା/ସ୍ଥିରତା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପୋଖରୀ ରୁ ମାଛ ବାହାରି ନଯିବା ଓ ଅଦରକାରୀ ମାଛ କ୍ ପ୍ରବେଶ ରୋକିବା ପାଇଁ ପୋଖରୀ ମୁହଁ କୁ ବାଉଁଶ କିମ୍ବା ନାଇଲନ ଜାଲି ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଆଗାମୀ ଦିନ ପାଇଁ ଦାନା / ଘାସ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ପରିଷ୍କାର ପାନୀୟ ଜଳ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ । ବର୍ଷା ରୁ ନଷ୍ଟ ନହେବା ପାଇଁ ଘାସ କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନରେ ରଖନ୍ତୁ ।
- ❖ ପାଣିପାଗର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଅନୁସାରେ, ଆଗାମୀ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଦୁଇଟି ସ୍ଥାନରେ ବଜ୍ରପାତ ସହିତ ପବନର ବେଗ ୩୦-୪୦ କି.ମି. ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ତେଣୁ, ଚାଷୀ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ବଜ୍ରଧ୍ୱନି ଶୁଣିବା ପରେ, ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦକରି ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ଓ ଉଚ୍ଚ ଗଛ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖୁଣ୍ଟି କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ଛପର ତଳେ ଶରଣ ନ ନେବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଫସଲ	ଅବସ୍ଥା	କୃଷି ପରାମର୍ଶ
ଧାନ	ଫୁଲ ବାହାରିବା ଅବସ୍ଥା ଠାରୁ କ୍ଷୀର ଢେକିବା ଅବସ୍ଥା	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <u>ସାଆରା ରୋଗ</u> ଧାନ ବିଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାଆରା ରୋଗ ଦେଖା ଗଲେ, ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲ (Hexaconazole) ବା ପ୍ରୋପିକୋନାଜୋଲ (Propiconazole) @ ୧୦୦ ମିଲି କିମ୍ବା କପର ଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ (Copperoxychloride) @ ୨୫୦ ଗ୍ରା ପ୍ରତି ଏକର ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ❖ <u>ଗଳା ମହିଷା ରୋଗ</u> ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ଧାନ ଫସଲରେ ଗଳା ମହିଷା ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-ମିଲି Hexaconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦-ମିଲି Azoxystrobin ଓ Difenconazole ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୮୦-ଗ୍ରାମ Tebuconazole ଓ Trifloxystrobin ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ମୁଗ ଏବଂ ବିରି	ଫଳ ବାହାରିବା ଅବସ୍ଥା/ ଅମଳ ଅବସ୍ଥା	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <u>ଛୁଇଁବିନ୍ଧା ପୋକ</u> ମୁଗ ଏବଂ ବିରି ଫସଲରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଛୁଇଁବିନ୍ଧା ପୋକ ଲାଗିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ମୁଗ ଏବଂ ବିରି ଫସଲ ରେ ଏହି ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ୮୦-ଗ୍ରାମ ଏମାମେକ୍ଟିନ ବେଞ୍ଜୋଏଟ (Emamectin Benzoate) କିମ୍ବା ୮୦-ମି.ଲି କ୍ଲୋରାନ୍ତ୍ରାନିଲିପ୍ରୋଲ (Chlorantraniliprole) କମିବା ୪୦୦-ମି.ଲି ପ୍ରୋଫେନୋଫସ (Profenophos), ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ଆଖୁ	ବିଶେଷ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥା	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ଏହି ପାଗରେ ଆଖୁ ଫସଲରେ ଜାହାଜ ପୋକ ଓ ଦହିଆ କୀଟ ଆକ୍ରମଣ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ Epiricaniamelanoleuca ନାମକ ପରାଶ୍ରୟୀ କୀଟର ୨ ଲକ୍ଷ ଅଣ୍ଡା କିମ୍ବା ୨୦୦୦ ପ୍ୟୁପା ବା ଖୋସା ସଂଗ୍ରହ କରି ଏକର ପିଛା ଆକ୍ରାନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦ ମିଲି Imidacloprid 17.8% SL କିମ୍ବା ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam 25% WG, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ପିଆଜ	ବିହନ ଲଗାଇବା ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥା	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ତଳି ପତାଳିରେ ବିହନ ଲଗାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ କିଲୋଗ୍ରାମ ବିହନ ରେ ୨ଗ୍ରାମ-Carbendazim ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୩ଗ୍ରାମ Carboxin ଓ Thiram ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ବିହନ ରେ ଗୋଳାଇ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ପିଆଜ ତଳି ୮ ସପ୍ତାହର ହୋଇଗଲେ ମୁଖ୍ୟ ଜମିରେ ଲଗାଯାଏ ।
କଲରା	ଫଳ ଅମଳ / ଅବସ୍ଥା	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ଫଳ ମାଛି କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ହେଲେ, ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ମାଲାଥୟନ (Malathion) @ 1 ମିଲି ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ❖ ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ହେଲେ, ଡିନୋକେପ (Dinocap) @ ୧ ml/lt କିମ୍ବା କାରବେନଡାଜିମ (Carbendazim) @ ୧ g/lt ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
ବାଇଗଣ	ଫୁଲ /ଫଳ / ଅମଳଅବସ୍ଥା	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ଗଛ ଝାଉଁଳା ଦେଖା ଗଲେ, ଗଛଟିକୁ ଓପାଡ଼ି ଦୂରରେ ପକେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

		❖ ବାଲଗଣରେ ଫଳ ପତା ରୋଗ କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ହେଲେ, ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ଏକର କୁ 200 ଲିଟର ପାଣିରେ ମେଟାଲକ୍ସିଲ+ ମଙ୍କୋଜେବ (Metalaxyl + Mancozeb)400 g କିମ୍ବା Zineb 75% ଡବ୍ଲୁ ପି. 500 g ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ।
କଦଳୀ	ଫଳ ଧରିବା ଅବସ୍ଥା	❖ ସିଗାଟୋକା ରୋଗ: ପତ୍ରରେ ସିଗାଟୋକା ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ କିମ୍ବା କଦଳୀର ଅଗ୍ର ଭାଗ ସହି ଯାଉଥିଲେ ଦେଖାଦେଲେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲା ପରେ ପ୍ରତି ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୩ ଗ୍ରାମ ମାଙ୍କୋଜେବ ୭୫% ଡବ୍ଲୁ ପି କୁ ମିଶ୍ରଣ କରି ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ।
ପିତ୍ତଳ	ଅଙ୍ଗୀୟ ବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥା	❖ ଗଛରେ ଅଧିକା ଶାଖା ଆଣିବା ପାଇଁ ଗଛର ଗୋଟେ ଦୁଇଟି ଡାଳ/ ଶାଖା କୁ ବୌଦ୍ଧା ମାଧ୍ୟମରେ ନୂଆଇକି ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ। ❖ ଶୁଖିଲା ପାଗ ଦେଖି ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ହେତୁ ସଲଫର ପାଇଡର ୨-୩ ଗ୍ରା ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରିପାରିବେ।
ପଶୁ ସମ୍ପଦ:	❖ ମେଣ୍ଟା ଓ ଛେଳିମାନଙ୍କର ଯକୃତ କୃମି ରୋଗ ଏହି କୃମି ମାନେ ସେମାନଙ୍କର କଲିଜା ରେ ବାସ କରନ୍ତି ଓ କଲିଜା କୁ ଖାଇ ନଷ୍ଟ କରିଦିଅନ୍ତି । ଚାରି ରୁ ବାର ମାସ ର ପ୍ରାଣୀମାନେ ବିଶେଷ ଭାବରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି। ଝାଡ଼ା ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଏହି ରୋଗ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଏ। oxclosanide, Triclabendazole ଏବଂ closantel ଆଦି ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହି କୃମିକୁ ନାଶ କରାଯାଇଥାଏ।	

ତୁଷାର ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି
ନୋଡାଲ୍ ଅଫିସର,
ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି

ଅଧକ୍ଷ, ଗବେଷଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ,
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଚାଷରେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହେବା ପାଇଁ ଓୟୁଏଟିକଲିଙ୍ଗଭସ୍ତ୍ର (ଚାରା, QPM, ଚିସୁ କଲଚର ଗଛ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା, ଯାଅଁଳ, କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ, ଛତୁ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି, ଜୈବିକ ସାର, ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ, ଜିଆ ଖାତ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ପୂର୍ବନୁମାନ ଓ ପାଣିପାଗ ଭିତିକ କୃଷି ସୁଚନା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ବିବରଣୀ ପାଇଁ MEGHDoot ମୋବାଇଲ୍ ଆପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

(Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aas.meghdoot>)

(iOS: <https://apps.apple.com/in/app/meghdoot/id1474048155>)